

NIECIERPLIWOŚĆ (20) *sb f*

niecierpliwość (18), **niecierpliwosc** (2); *niecierpliwość PatKaz III, Mącz (2), LeovPrzep, CzechRozm (2), SkarŻyw (6), CzechEp, Calep (2), LatHar, PowodPr, SkarKaz; niecierpliwosc BartBydg, RejKup.*

W pisowni łącznej (18), w rozłącznej (2).

Oba e oraz o jasne.

sg N niecierpliwość (4). ◇ G niecierpliwosci (6). ◇ D niecierpliwosci (2). ◇ A niecierpliwość (5). ◇ I niecierpliwoscią (3).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVIII w. s.v. cierpliwosc.

1. Niewytrzymałość na cierpienia fizyczne; impatientia Calep, Cn (9) : a kto może rozmyślzyć jaką czyerplyuofzcz myala panna przy wżytykyey mące y fzymyerczy przy ktorey była fwego mylego fy na gdzye floua nyeczyerplyuofzczy zadnego wtakym fmatku nyeukazala *PatKaz III* 143v; Ten [...] vchodząc [...] ciężkiego á wymyflanego kátowania (ktorym przewłoczając fkonanie/ rozmáitością mordowania/ ku niecierpliwości przywodzili wierne Boże) [...] vdał fie ná pułte mieyfcá *SkarŻyw* 50; drudzy záczywfy cierpienie wytrwác w nim nie mogli: á to co zá wiele lat zbieráli iáko w potopie ná morzu/ záraz niecierpliwością vtráчили. *SkarŻyw* 206, 589; *LatHar* 263; *PowodPr* 63; *SkarKaz* 551a; *Calep* 509b.

Zwrot: »niecierpliwość pokazowác« (1): Biádá nam co wchorobie niecierpliwość pokázuiem *SkarŻyw* 582.

2. Brak uległości, pokory; intolerantia Mącz, Calep (6) : Intolerantia, Niecierpliwość. *Mącz* 457b; *Swięta* oná Máryná [...] oburzyła ná fie czártá zazdrościwego, ktory [...] chciał iá fwym potwarftwem do iákicy niecierpliwości przywieść *SkarŻyw* 183; *Calep* 556b.

niecierpliwość czyja (1): A iákoż ten broníc ma drugiego/ á w tym nie cierpliwosc fwą pokázác? *CzechRozm* 245v.

Zwrot: »niecierpliwość pokaz(ow)ac« (2): *CzechRozm* 245v; á wpotwarzy iáką niecierpliwość pokázuiem? *SkarŻyw* 185.

Wyrażenie przyimkowe: »z niecierpliwoscią« (1):

~ *Zwrot: »z niecierpliwoscią znosić« (1):* Indigne, Graviter, Molesté, Aegre ferre. S wielką niecierpliwoscią/ ciężko y przikro znosić. *Mącz* 121d. ~

3. Popędliwość, porywczosc; popędliwy postępek (3) :

niecierpliwość czyja (1): Bo któćkolwiek nie znosi złych/ on ci íam íobie/ fwą niecierpliwoscią/ świádkiem íeft tego/ íż nie íeft dobrym. *CzechEp* 41.

W połączeniu szeregowym (1): otworzą fie walki y nienawisci/ á to z nowych przyczyn/ iáko z niecierpliwosci/ z wielkicy żądze ku pomście/ z hárdosci/ z lákomftwá/ y tudziez z chytrych á obłudnych porad *LeovPrzep* B4v.

Szereg: »zapalczywość i niecierpliwosc« (1): Gdyż to co tám vczynił/ zda fie w íobie mieć zápalczywość nieiáką/ y niecierpliwosc z vrágánim y ítrofowánim gorzkim złączoną. *CzechRozm* 243v.

---

4. *Irytacja (1)* : Sylam tu powiedal przikrofczy Dofyc thés nieczirplywofczy Swárú flow nákoniec ímrodu Naczyrpiałem fyę y głodu *RejKup* n5v.

5. *Niepodleganie nigdy cierpieniu (1)* : Impassibilitas, nyecirplivoscz *BartBydg* 72b.

Synonim: 3. zapalczywość.

Cf **CIERPLIWOŚĆ, NIECIERPIĘTLIWOŚĆ**